

fler ingen Tvivl i saa Henseende; det gjælder kun om at bringe Realisation tilveie, at gaae simpelt, forretningsmæssigt tilværks i denne som i alle andre finansielle Sager og ikke at lade sig røre. Kan det ærede Medlem forsikre mig, at han, naar Tiden kommer, ikke lader sig henrive og røre af den Veltalenhed, der i denne Retning oftere har rørt end overbeviist flere Medlemmer, saa kjender jeg ham som en saa solid og fast Mand, at jeg, dersom han først engang har besluttet sig dertil, ikke frygter for i ham at miste en vederheftig og sikker Støtte. I de to ærede Medlemmers Udtalelser var der, saa forekommer det mig, to forskjellige Ting; den ene var en almindelig Betragtning angaaende det Spørgsmaal, om det er rigtigt for Staten at beholde faste Eiendomme eller at afhænde dem, og dersom jeg ikke tog fejl, var Hovedgrunden, hvorfor de vilde have, at Staten skulde beholde de faste Eiendomme, den, at de sagde, at de Tidernes Løb fulgte ganske anderledes med, saaledes at Værdierne i dem bleve uforandrede og stedse repræsenterede det, der svarede til den Tid, hvori man var, hvorimod Pengenes Værdi ligeoverfor dem forandrede. Pengenes Værdi er jo i sig selv ikke Andet end en Omsætningsværdi, en Repræsentation for Omsættningens Gang og Bevægelse, og maa altsaa komme til at forandre sig, og de virkelige Gjenstande, som omsættes, og som omsættes med Nødvendighed, paa hvis Tilværelse paa en vis Maade Samfundet og Samfundets Maader beroe, de beholde den nødtvungne Værdi. Det var, troer jeg, omtrent Hovedindholdet, men lægger det ærede Medlem da ikke Mærke til, at denne Lov kun giver en Bemhændigelse? — naar det ikke var for Handelens Fordeels Skyld, saa vilde jeg ønske det var et Paalæg, men det skal jeg komme til senere — saa i den Henseende fyldbestgjør denne Lov ham jo det Meste, den kan. Det ærede Medlem veed bedre end nogen Anden, hvor vanffeligt det er hos enhver som helst Regjering at fremtvinge en god Bestyrelse af Gjenstande af denne Natur, og naar man altsaa kan bringe det dertil, at de reelle Værdier, Nødvendighedsværdierne, blive tilstede, og at Vanffelighederne ved Administrationen under en mindre heldig Bestyrelse høre op,

saa har man naaet det bedste Resultat, man kan naae — men det er jo det, der ligger i disse Salgsvilkaar. Der siges, at der skal gives et stadigt Udbytte af denne Eiendom til Staten eller til Sorø Akademi, hvad man nu vil, i en Gjenstand, der har en til enhver Tid nødtvungen Værdi, en Værdi, der beroer paa det Behov, man har dertil, og alle Vanffelighederne ved Bestyrelsen falde bort. Dette synes mig er i høj Grad fordeelagtigt. Sagen, taget i dens Almindelighed, synes mig maa være afgjort derved, at naar Staten kan sikke sig Indtægter af en saadan Art, at de beholde deres Værdier i Genhold til den Nødvendighed, de have ligeoverfor Menneskesamfundets Tilværelse, og paa den anden Side kan undgaae at blande sig i smaalige Bestyrelsesforger, saa har man naaet det højeste Maal, man kan naae. Anvender jeg nu denne almindelige Betragtning paa den foreliggende Lov, saa har jeg allerede sagt, at her er Staten bunden, og naar vi see hen til Begrundelsen — jeg haaber, man er fornsiet med, at jeg istedetfor Motiverne siger Begrundelsen — saa vil man strax finde, at der bagved endeel gode Bygninger, der bleve ombyggede, saabidt jeg husker, 1836 efter en Aldebrand, staaer truende Bygninger, forskjellige mindre gode Bygninger, gamle Bygninger. Det ærede Medlems Erfaring i Finantsloves Behandling vil sige ham, hvad gamle Bygninger og nye Forpagtninger betyde ligeoverfor Statsstyrelsen — de betyde Udgifter og atter Udgifter. Naar Eiendommen er solgt, saa er det forbi, saa have vi ikke denne Betragtning, og hvad nu de nye Forpagtere angaaer, saa veed det ærede Medlem ogsaa, at de navnlig have saa insinuante Maader at gaae frem paa, at vi ofte komme til at bygge for dyrt for dem. Vi sidde i Finantsudvalget og sige: det er formeget til et Svinehus, og det er dog umuligt, at han kan bygge saa store Faarehuse; han faaer alligevel Svinehuset og Faarehuset og sin Bolig endog meget smukt tapetferet, og naar man seer nøie til, saa er man ikke sikker paa, at ikke endeel af Svinehuset er gaaet ind i Tapeterne. Jeg synes altsaa, at jo mere man betragter Sagen, netop som den foreligger, jo mere maa man ønske, at den gaaer den Gang, som af Ministeren er forlangt, og for